

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКА НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ
ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ

ЗБІРНИК ТЕЗ ДОПОВІДЕЙ
78 НАУКОВОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
ВИКЛАДАЧІВ АКАДЕМІЇ

Одеса 2018

Наукове видання

Збірник тез доповідей 78 наукової конференції викладачів академії
23 – 27 квітня 2018 р.

Матеріали, занесені до збірника, друкуються за авторськими оригіналами.
За достовірність інформації відповідає автор публікації.

Рекомендовано до друку та розповсюдження в мережі Internet Вченого радою
Одеської національної академії харчових технологій,
протокол № 12 від 24.04.2018 р.

Під загальною редакцією Заслуженого діяча науки і техніки України,
Лауреата Державної премії України в галузі науки і техніки,
д-ра техн. наук, професора Б.В. Єгорова

Укладач Т.Л. Дьяченко

Редакційна колегія

Голова Єгоров Б.В., д.т.н., професор
Заступник голови Поварова Н.М., к.т.н., доцент

Члени колегії:

Амбарцумянц Р.В., д-р техн. наук, професор
Безусов А.Т., д-р техн. наук, професор
Бурдо О.Г., д.т.н., професор
Віnnікова Л.Г., д-р техн. наук, професор
Волков В.Е., д.т.н., професор
Гапонюк О.І., д.т.н., професор
Жигунов Д.О., д.т.н., доцент
Йоргачова К.Г., д.т.н., професор
Капрельянц Л.В., д.т.н., професор
Коваленко О.О., д.т.н., ст.н.с.
Косой Б.В., д.т.н., професор
Крусір Г.В., д-р техн. наук, професор
Мардар М.Р., д.т.н., професор
Мілованов В.І., д-р техн. наук, професор
Осипова Л.А., д-р техн. наук, доцент
Павлов О.І., д.е.н., професор
Плотніков В.М., д-р техн. наук, доцент
Станкевич Г.М., д.т.н., професор,
Савенко І.І., д.е.н., професор,
Тележенко Л.М., д-р техн. наук, професор
Ткаченко Н.А., д.т.н., професор,
Ткаченко О.Б., д.т.н., професор
Хобін В.А., д.т.н., професор,
Хмельнюк М.Г., д.т.н., професор
Черно Н.К., д.т.н., професор

Bringwasmit – платформа створена для фанатів сувенірів. На сайті можна відшукати людину, яка їде в певне місце і може привезти омріяний кухоль чи магніт. Зворотний варіант теж працює: турист повідомляє, які сувеніри готовий привезти.

OLX – міжнародна платформа, що надає послуги онлайн-сервісів оголошень у понад 40 країнах. OLX пропонує швидкий спосіб купувати, продавати чи обмінюватися товарами й послугами в конкретних країнах шляхом публікації оголошень. Можна стверджувати, що завдяки OLX буквально на очах зникає упереджене ставлення до користування вживаними речами, присутнє у деякої частини українського суспільства.

Wingly – на платформі можна знайти пілота приватного легкомоторного літака (2-6 пасажирів), який готовий взяти вас в політ до потрібного міста.

За останні кілька років шерингова економіка показувала стабільне зростання. Сьогодні тисячі компаній по всьому світу дозволяють людям ділитися, орендувати, позичати або дарувати товари, послуги, навички та інформацію. Шерингова економіка все активніше впливає на низку традиційних галузей, формуючи інтерес до себе з боку класичних компаній, які вносять її елементи в свої бізнес-моделі.

Хоча дана сфера економіки є порівняно новою, проте, за прогнозами компанії Pricewaterhouse Coopers економіка спільного споживання буде зростати, в середньому, на 33 % в рік. Також, в даному дослідженні йдеться, що до 2025 р. економіка спільного споживання досягне обсягів у 335 млрд доларів.

Отже, економіка спільного споживання являє собою взаємодію між двома сторонами, одна з яких має ресурси і не використовує їх, а інша сторона готова ці ресурси орендувати на час для задоволення своїх потреб. Дане економічне поняття покликане вирішити проблеми, які гостро стоять перед суспільством, насамперед, неефективне використання ресурсів та ін.

Таким чином, процес споживання з'являється в абсолютно новому форматі, де задоволення потреб можливо з порівнянно меншими витратами.

ОСОБЛИВОСТІ ОЦІНКИ РИЗИКІВ ПРОМИСЛОВИХ ПІДПРИЄМСТВ: МЕТОДИЧНИЙ АСПЕКТ

**Шалений В.А., ст. викладач
Одеська національна академія харчових технологій**

Успішне функціонування сучасного підприємства можливе лише за умови побудови якісної системи менеджменту. Ця система має забезпечувати ефективність діяльності усіх ланок відповідно до загальних цілей підприємства. Функціонуючи в умовах ринку, усі сфери діяльності підприємства постійно перебувають під впливом різноманітних ризиків, які в свою чергу можуть істотним чином вплинути на його функціонування. Нажаль, сьогодні управління ризиками на більшості не тільки малих, але й великих підприємств не вважається однією з функцій менеджменту або видом діяльності та відбувається на «інтуїтивному» рівні. Такий волонтеризм призводить в багатьох випадках до вкрай негативних результатів, в тому числі і до технічного дефолту та банкрутства. Негативні наслідки становляться більш вірогідними та загрозливими в сучасних кризових умовах, коли значно зростає вплив системних ризиків, які підсилюють дію усіх інших ризиків, створюючи таким чином мультиплікаційний ефект.

Отже, побудова системи управління ризиками, вбудованої в загальний менеджмент підприємства, є на сьогоднішній день безумовним чинником ефективного функціонування суб'єкта господарювання в довгостроковій перспективі. Управління ризиками як функція менеджменту має будуватися на відповідних принципах, серед яких важливе значення має безперервність.

Оцінка короткострокових та довгострокових ризиків промислових підприємств мають значні відмінності між собою, на що звертається мало уваги в теорії та практиці сучасного управління ризиками.

Більшість досліджень реалізують виключно або короткострокову оцінку ризиків або довгострокову. Такий підхід призводить до порушення принципу безперервності процесу управління та може привести до значних негативних наслідків.

Розподіл ризикоутворюючих чинників на короткострокові та довгострокові вимагає проведення процедури узгодження результатів оцінки кожного з видів ризиків. Для отримання загальної оцінки рівня ризикованості діяльності промислового підприємства необхідним є отримання результатів короткострокового та довгострокового прогнозування ризику у порівняному вигляді, що може бути досягнуте за рахунок використання різноманітних прийомів стандартизації, нормування та шкалювання.

Для характеристики рівня ризику у зрозумілих для загального менеджменту підприємства термінах може бути запропонована наступна його градація (табл. 1).

Таблиця 1 – Градація рівнів ризикованості діяльності підприємства

Значення Узаг.	Менше 0,2	від 0,2 до 0,4	від 0,4 до 0,6	від 0,6 до 0,75	від 0,75 до 0,9	більше 0,9
Лінгвістична оцінка ризику	мінімальний ризик	прийнятний ризик	високий ризик	загрозливий ризик	критичний ризик	катастрофічний ризик

Джерело: складено автором.

Нерівномірний розподіл діапазонів рівня ризику (починаючи із загрозливого) є наслідком нерівномірного впливу загального ризику на діяльність підприємства та можливою появою мультиплікаційного ефекту. Кожному рівню ризику має відповідати своя програма та стратегія реагування з відповідними матеріальними (грошовими) та часовими лімітами: чим більш загрозливим є рівень ризику, тим більш значними мають бути матеріальні ліміти та високою швидкістю прийняття антикризових рішень (заходів по мінімізації ризику).

Виділення зон ризику відповідно до співвідношення рівня короткострокових та довгострокових ризиків доцільно провести у матричній формі (табл. 2)

Таблиця 2 – Матриця ризиків підприємства

Рівень короткострокового ризику		мінімальний	прийнятний	високий	загрозливий	критичний	катастрофічний
Рівень довгострокового ризику	мінімальний						
мінімальний							
прийнятний							
високий							
загрозливий							
критичний							
катастрофічний							

Джерело: складено автором

Кількісна оцінка коротко- та довгострокових ризиків підприємства відповідатиме одному з квадрантів матриці, усе поле якої може бути розділене на зони ризику.

По головній діагоналі матриці розташовуються зони збалансованого ризику: зліва – зона прийнятного ризику, справа – зона неприйнятного ризику. По побічній діагоналі

розділені зони незбалансованого ризику: зліва – зона «короткозорого» ризик-менеджменту (рівень довгострокового ризику значно перевищує рівень короткострокового), справа – зона «далекозорого» ризик-менеджменту (рівень короткострокового ризику значно перевищує рівень довгострокового).

Кожній виділеній зоні має відповідати комплекс дій по підвищенню ефективності процесу ризик-менеджменту на підприємстві. Так, для зони неприйнятного ризику виключну актуальність має розробка та впровадження негайніх заходів по мінімізації короткострокового ризику із значним коректуванням стратегії управління довгостроковими ризиками. Для зона незбалансованого ризику («далекозорий» ризик-менеджмент) може бути запропонована якісна зміна програми управління короткостроковими ризиками при підтримці стратегії управління довгостроковими ризиками. Для зони незбалансованого ризику («короткозорий» ризик-менеджмент) логічним є підтримка програми управління короткостроковими ризиками та зміна стратегії управління довгостроковими ризиками. Підтримка діючої програми та стратегії управління ризиками є актуальну для зони прийнятного ризику.

Аналіз динаміки рівня ризикованості діяльності має важливе значення для оцінки ефективності управління ризиками. Порівняння зміни рівнів ризикованості діяльності дозволяє виділити чотири можливі вектори ризику.

При зниженні рівнів як короткострокового, так і довгострокового ризику можна говорити про загальне підвищення ефективності діяльності підприємства та його ризик-менеджменту. Відповідно наявність зворотних тенденцій (зростання як коротко- так і довгострокового ризику) свідчить про зниження ефективності діяльності підприємства та його ризик-менеджменту та накопичення (акумулювання) загального ризику. Зменшення короткострокового ризику та збільшення довгострокового говорить про помилки при розробці стратегії управління ризиками. Також ймовірним є зростання впливу на діяльність підприємства системних ризиків. Зростання короткострокових ризиків та зменшення довгострокових означає наявність помилок при розробці програми управління ризиками. В такому випадку можливе потенційне зростання резервів підвищення ефективності управління ризиками в цілому за рахунок більш вагомих та інертних чинників довготривалої дії.

ПРОБЛЕМИ ОХОРОНИ БІОСФЕРИ В УКРАЇНІ

**Немченко Г.В., асистент
Одеська національна академія харчових технологій**

Ринкова економіка передбачає орієнтацію усіх підприємств на отримання прибутку, що часто виступає в протиріччя з охороною навколишнього середовища. Ось чому, важливе місце відводиться державі, яка розробляє і використовує механізм стимулювання захисту біосфери.

Безумовно, важлива актуальність ця проблема має для виробництва продукції харчової промисловості, якість якої, останнім часом, різко знизилася. На жаль, екологічні податки «не працюють»: сучасні українські підприємства сплачують податки, які використовуються державою не за цільовим призначенням – захист навколишнього середовища, впровадження інноваційних екологічних технологій, а направляються державою на вирішення інших не менш важливих соціальних проблем. Ось чому, необхідно сформувати природоохоронний фонд від надходження екологічних податків і штрафів до бюджету в масштабі країни і певних регіонів. Розгляд самостійності регіонів, в рамках їх децентралізації і створення природоохоронних фондів дозволить реалізувати великі інвестиційні проекти із захисту довкілля, налагодити утилізацію відходів, створити сучасні сміттєпереробні підприємства, створити конкурентоспроможний агропромисловий

СЕКЦІЯ «ЕКОНОМІКА ПРОМИСЛОВОСТІ»

ОПТИМІЗАЦІЯ ПРОЦЕСУ ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ ЕКОНОМІКИ	
Кулаковська Т.А.	252
КЛАСТЕРИ ЯК ІНСТРУМЕНТ СТАЛОГО РОЗВИТКУ АГРОПРОДОВОЛЬЧОЇ СФЕРИ РЕГІОНУ	
Самофатова В.А.	253
ФЕНОМЕН УКРАЇНИ ЯК РУРАЛЬНОЇ КРАЇНИ	
Павлов О.І.	254
СТРАТЕГІЧНІ ОРІЄНТИРИ РОЗВИТКУ ПИВОВАРНОЇ ГАЛУЗІ УКРАЇНИ	
Яблонська Н.В.	255
ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ВЕРТИКАЛЬНО ІНТЕГРОВАНИХ АГРОПРОМИСЛОВИХ ХОЛДИНГІВ В УМОВАХ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ	
Дідух С.М.	256
ЕКСПОРТНИЙ ПОТЕНЦІАЛ ПІДПРИЄМСТВ КОНДИТЕРСЬКОЇ ГАЛУЗІ УКРАЇНИ	
Лобоцька Л.Л., Фрум О.Л.	258
ФОРМУВАННЯ СИСТЕМИ ПОКАЗНИКІВ ДЛЯ ОЦІНКИ РОЗВИТКУ М'ЯСОПЕРЕРОБНИХ ПІДПРИЄМСТВ	
Магденко С.О.	260
ПЕРЕВАГИ ТА ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ ОРГАНІЧНОГО СЕГМЕНТУ РИНКУ ПРОДОВОЛЬЧИХ ТОВАРІВ В УКРАЇНІ ТА СВІТІ	
Мартинюк О.М.	261

СЕКЦІЯ «УПРАВЛІННЯ БІЗНЕСОМ»

ЕКОНОМІЧНІ АСПЕКТИ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ ХЛІБОПЕКАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ УКРАЇНИ	
Басюркіна Н.Й.	263
КЛІЄНТСЬКІ ПРИВІЛЕЇ В ПРОГРАМАХ ЛОЯЛЬНОСТІ	
Бровкіна Ю.О.	265
СПОЖИВЧІ ІННОВАЦІЇ, ОРІЄНТОВАНІ НА БРЕНД	
Вігуржинська С.Ю., Колесник В.І.	266
ПОТЕНЦІАЛ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ ПРОМИСЛОВИХ ПІДПРИЄМСТВ В УКРАЇНІ	
Карпінська Г.В.	267
СОЦІАЛЬНО-ПОЛІТИЧНІ АСПЕКТИ ВПЛИВУ НА ДІЯЛЬНІСТЬ ХАРЧОВИХ ПІДПРИЄМСТВ В УКРАЇНІ	
Константинова Т.В.	269
ПРОБЛЕМИ МОДЕРНІЗАЦІЇ ПОРТІВ В КОНТЕКСТІ ПОТРЕБ ОЛІЙНОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ	
Горбаченко С.А.	271
ОЦІНКА ІННОВАЦІЙНО-ІНВЕСТИЦІЙНОЇ АКТИВНОСТІ АГРОПРОМИСЛОВОГО ПІДПРИЄМСТВА ЯК ЕТАП ФОРМУВАННЯ СТРАТЕГІЇ ІННОВАЦІЙНО-ІНВЕСТИЦІЙНОГО РОЗВИТКУ	
Кривоногова І.Г.	272
ТОРГІВЛЯ ОБ'ЄКТАМИ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ	
Крупіна С.В.	274
ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ «SHARE ECONOMY»	
Свистун Т.В.	276
ОСОБЛИВОСТІ ОЦІНКИ РИЗИКІВ ПРОМИСЛОВИХ ПІДПРИЄМСТВ: МЕТОДИЧНИЙ АСПЕКТ	
Шалений В.А.	277
ПРОБЛЕМИ ОХОРОНИ БІОСФЕРИ В УКРАЇНІ	
Немченко Г.В.	279

СЕКЦІЯ «МАРКЕТИНГ, ПІДПРИЄНИЦТВО І ТОРГІВЛЯ»

ЕВОЛЮЦІЯ ПОНЯТТЯ «ПРОДОВОЛЬЧА БЕЗПЕКА» В КОНТЕКСТІ ГЛОБАЛІЗАЦІЙНИХ ЗМІН	
Кордзая Н.Р., Єгоров Б.В.	280
КОНЦЕПЦІЯ ОБРАЗУ ПРОДУКЦІЇ В РЕКЛАМІ У ВІДПОВІДНОСТІ З СПОЖИВЧИМИ ПОТРЕБАМИ І ЗАПИТАМИ	
Мардар М.Р., Устенко І.А., Статєва М.С.	282
ДОСЛІДЖЕННЯ ЄВРОПЕЙСЬКИХ СПОЖИВАЧІВ ВИНА	
Брайко М.Г., Голуб'янкова О.О.	285
ДОСВІД ВИЖИВАННЯ ВИНОРОБНИХ ПІДПРИЄМСТВ В КРИЗОВИХ УМОВАХ НА ПРИКЛАДІ ПрАТ «ОДЕСАВИНПРОМ»	
Голодонюк О.М.	286
	383